

ἡ γαστροχωρίζω Κίμωλ. ἡ γαστροχουρίζω Στερελλ. (ἔπεν.) ἡ γαστροχουρίζω Στερελλ. (Ἀκαρν.)

Ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ρ. ἡ γαστρώνω, παρ' ὃ καὶ ἀγγα-
ρώνω, καὶ τοῦ ρ. χωρίζω.

Αποχωρίζω τὰ ἐπίτοκα ζῶα ποιμνίου ἀπὸ τῶν ἀρρένων καὶ στειρῶν ἐνθ' ἄν.: Πᾶμε νὰ μαζέψωμε τὰ πράματα καὶ νὰ τὰ ἡγαστροχωρίσωμε (πράματα=γίδοπρόβατα) Κίμωλ. ἡ γαστροχωρῶσαν τὰ πρόβατα χωρία τ' ἡγαστρουμένα, χωρία τὰ στέρφα Στερελλ. (Αἰτωλ.) Συνών. στερφοχω-
ρίζω.

ἡ γαστροχώρισμα τό, Κίμωλ. ἡ γαστροχωρῶσμα Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ.) ἡ γαστροχωρῶσμα Στερελλ. (Ἀκαρν.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἡ γαστροχωρίζω.

Ο διαχωρισμὸς τῶν ἐπιτόκων ζῶων ποιμνίου ἀπὸ τῶν στειρῶν ἢ ἀρρένων καὶ ὁ σχηματισμὸς ἰδιαιτέρας ἀγέλης ἐξ ἑκατέρας κατηγορίας ἐνθ' ἄν.: Τ' ἡγαστροχωρῶσμα γέγειται ἅμα ἀρχ' νᾶρι νὰ γιννᾶρι Ἀκαρν. Συνών. στερφοχωρί-
σμα.

ἡ γγάστρωμα τό, κοιν. καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.) ἡ γγάστρουμα σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. ἡ γγάστρωμαν Κύπρ. ἡ γγά-
στρουμα Θράκ. (Σουφλ.) κ.ά. γάστρωμα Κρήτ. Πελοπν. (Καρδαμ. Σαηδόν. κ.ά.) — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. γάστρωμα(ν) Πόντ. (Οἶν.) γάστρωμαν Πόντ. (Σταυρ. Χαλδ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἡ γαστρώνω, παρ' ὃ καὶ ἀγγαστρώνω καὶ γαστρώνω. Ὁ τύπ. γάστρωμα καὶ παρὰ Βλάχ. καὶ Σομ.

1) Ἐπὶ γυναικῶν καὶ θηλέων θηλαστικῶν, ἢ ἐγκυμοσύνη, ἢ κατάστασις ἢ ἡ περίοδος τῆς κυοφορίας κοιν. καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.) Πόντ. (Οἶν. Σταυρ. Χαλδ. κ.ά.) Συνών. ἡ γγάστρι 1, ἡ γαστριά 1. 2) Ἐπὶ σιτηρῶν, ἢ ἐποχὴ τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ καρποῦ πρὸ τῆς πλήρους σταχυοφο-
ρίας, ὅτε εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ φυτοῦ παρουσιάζεται διόγ-
κωσις περιλαμβάνουσα ἐντὸς φύλλων τὸν ἐν σχηματισμῷ στάχυν Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.) Ζάκ. (Κερ. κ.ά.) Πελοπν. (Ἡλ. Καρδαμ. Σαηδόν. κ.ά.) κ.ά.: Σὲ λίγο θ' ἀρχίσῃ τὸ ἡγά-
στρωμα τοῦ σιταριοῦ Ζάκ. (Κερ.) Συνών. ἡ γγάστρι 3.

ἡ γαστρώνω κοιν. καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον. Σίλ. Τελμ.) ἡ γαστρώνω-νω Ἀστυπ. Κάλυμν. Κάρπ. Κῶς Μεγίστ. Ρόδ. κ.ά. ἡ γαστρώνου κοιν. βορ. ἰδιωμ. ἡ γαστρώνω-νου Εὐβ. (Κοιρ. Κύμ. Ὁξύλιθ. κ.ά.) ἡ γαστροῦνου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) ἡ γαστρώνω ἐνιαχ. ἡ γαστρώνω-νω Κύπρ. ἡ γαστρώνου ἐνιαχ. βορ. ἰδιωμ. γαστρώνω Κρήτ. Κύθν. Νάξ. (Γαλανᾶδ. Γλυναᾶδ.) Πελοπν. (Γέρμ. Καρδαμ. Λεῦκτρ. Πλάτσ. Σαηδόν. κ.ά.) Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Ὀφ. Σάντ. Σταυρ. Χαλδ.) — Λεξ. Βάιγ. ἡ γαστρώνω Κρήτ. (Μεραμβ.) καστρώνω Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν.) Παθ. ἡ γαστροῦμαι Πόντ. (Ἱνέπ. Σινώπ.) γαστροῦμαι Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὀφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Μετοχ. Θηλ. ἡ γαστρωμένα Τσακων. (Χαβουτσ.) ἡ γγρ-
στουμένη Καλαβρ. (Καρδ.) ἡ γγαστουμένη Σαμοθρ. ἡ γ-
γαστρωμέντσα Πόντ. (Ἱνέπ. Σινώπ.) γαστρωμέντσα Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Οὐδ. ἡ γαστρωμένο Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον. Σίλ. Τελμ.) ἡ γ-
στρουμιάνου Θεσσ. (Ἀργιθ.) καστρωμένο Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν.)

Τὸ ὑστεροβυζαντ. ἡ γαστρώνω, δὲκ τοῦ ἐπίσης Βυζαντ. ἡ γγαστρώνω (καὶ λόγ. Βυζαντ. ἡ γγαστρώω) δι' ἀπο-
σιώπησιν τοῦ ἀρκτικοῦ ε (πβ. τὰ ἀνάλογα γδέρνω, γκαρ-
διώνω, ντρέπομαι, ξοδεύω, κλπ.). Βλ. Δουκ. ἐνλ. ἡ γ-
γαστρώνει καὶ Ἡσύχ.: «ἐγκυος ἡ γγαστρωμένη γυνή».

Ὁ τύπ. ἀγγαστρώνω, διὰ προθετικοῦ α ἐκ συνεκφορᾶς (πβ. τὸ ἀνάλογον ἀγαστρώνω), ὑστεροβυζαντ. ὡσαύτως, ὡς πιστοῦται ἐκ τῆς χρήσεως αὐτοῦ παρὰ Μαχαιρᾶ (ἐκδ. R. Dawkins 1, 214) καὶ Βουστρωνίω (ἐκδ. Κ. Σάθα, Μεσν. Βιβλιοθ. 2, 476). Ὁ τύπ. γαστρώνω, ἐκ συμφυρμοῦ πιθα-
νῶς πρὸς τὸ γαστέρα ἢ τὸ γάστρα (ἢ ἐκ παραλλήλου ἀμαρτ. γαστρώω προέλευσις δὲν φαίνεται πιθανή), σύγχρονος πε-
ρίπου ἢ κατὰ τι μεταγενέστερος, ὡς δεικνύει ἡ χρῆσις αὐτοῦ παρ' Ἑρωτοκρ. (ἐκδ. Σ. Ξανθοῦδ., σ. 526) καὶ ἡ μνεῖα παρὰ Βλάχ. καὶ Σομ. Καὶ ὁ τύπ. καστρώνω ἀπαντᾷ ἅπαξ παρὰ Σαχλίκ. Γραφαὶ καὶ ἀφηγήσεις στ. 585 (ἐκδ. Wagner, σ. 100).

Α) Ἑνεργ. 1) Ἐπὶ ἀνδρῶν καὶ ἀρρένων θηλαστικῶν, κα-
θιστῶ ἐγκυον, ποιῶ ἐγκύμονα κοιν. καὶ Καππ. (Ἀνακ. Ἀρα-
βάν. Γούρτον. Σίλ. Τελμ.) Πόντ. (Ἱμερ. Ἱνέπ. Κερασ. Κο-
τύωρ. Κρώμν. Οἶν. Ὀφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. (Χαβουτσ.): Τὴ ἡγάστρωσε καὶ τώρα δὲ θέλει νὰ τὴν πάρῃ κοιν. Τ' ἡ γγάστρουσι καλά, καλά κ' ἐγίρι ἄφαντους κοιν. βορ. ἰδιωμ. Ὁ γιό του ἐγγάστρουσε μία κοπέλα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Κάπριους τσουπάνους πλάμας μαζί τ'ς κὶ τ' ἡ γγάστρουσι Στερελλ. (Αἰτωλ. Παρνασσ. Φθιώτ. κ.ά.) Τὲς ἡ γαστρών-νει τῶαι παρατᾶ τες (ἐνν. τίς γυναῖκες) Κάλυμν. Κῶς κ.ά. Τὴ γάστρωσε κιόλας τὴ γυναῖκα του Πελοπν. (Καρδαμ. Λεῦκτρ. Σαηδόν. κ.ά.) Ὁ Λουκῆς ἀγγάστρωσέν τὴν τὴν γοπέλα Κύπρ. Ὁ τῶσπάνη ἡγαστρώτσε μ' ἐμίο (ὁ βοσκὸς μ' ἐγγάστρωσεν ἐμένα) Τσακων. (Χαβουτσ.) Ἐτὸ κάστρωσέν το τὸ ναῖκα (αὐτὸς τὴ ἡγάστρωσε τὴ γυναῖκα) Καππ. (Ἀνακ.) Τοῦ τραῖ τ' Μαχαίρα φτάν' νὰ ἡγαστρώσ' οὐλὶς τ'ς μαλτέζις τ' χουριοῦ (μαλτέζα=ἐκλεκτὸν εἶδος οἰκοσίου αἰγὸς) Εὐβ. (Ἀκρ. κ.ά.) Ὁ τράγο του ἐγγά-
στρουσε τὴ γίδα μας καὶ ζητᾶ τὰ πηδιστικά (πηδιστικά=
ἀμοιβὴ διδομένη εἰς τὸν ἰδιοκτῆτην τράγου δι' ἐκάστην βα-
τευθεῖσαν αἰγᾶ) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Τὸ βούδ' ἐγάστρω-
σεν ὅλα τὰ χτήνᾶ (ὁ ταῦρος ἐγγάστρωσεν ὅλες τίς ἀγελά-
δες) Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. κ.ά.) || Φρ. Γαιδούρα 'ς τὸν ἀνή-
φορο ἡγαστρώνει (ἐπὶ λίαν εὐρώστου καὶ δυνατοῦ) πολλαχ.
|| Παροιμ. φρ. Αὐγουστός γαστρώνει κὶ ὁ Σταυρίτας γεννᾶ (Σταυρίτας=Σεπτέμβριος· ἐπὶ τῆς βροχερότητος τοῦ Σε-
πτεμβρίου, προετοιμαζομένης κατὰ τὸν Αὐγουστον) Πόντ. (Οἶν.) || Ἀσμ.

Ἄν' ἐν' καλὸν τὸ ἀπ-πάρην σου, φτάν-νεις ποὺ στεφανών-νουν
ἄν' ἐν' ἀπὸ τὰ δεύτερα, φτάν-νεις ποὺ ἀγγαστρών-νουν
Κύπρ. Β) Συνευρίσκομαι μετὰ γυναικός, βινῶ Κρήτ. (Βιάνν. κ.ά.) Συνών. γαμῶ 1, καβαλλῶ. 2) Συνεκδ., ἐξαντλῶ τὴν ὑπομονὴν τινος, ἐρεθίζω ἢ ἐκνευρίζω τινὰ καθ' ὑπερβολὴν σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν. κ.ά.): Μὲ ἡγάστρωσες νὰ σὲ περιμέ-
νω! σύνθηθ. Μᾶς ἡγάστρωσες! Ἐλα, πές το ἐπὶ τέλους! πολλαχ. Μᾶς ἡγάστρουθ' ἢ γ'τόν'σσα μὶ τοῦ γιό τ'ς! αὐτὸς εἶρι κὶ ἄλλους ὄχ'! Εὐβ. (Ἀκρ. Στρόπον. Ψαχν. κ.ά.) Μ' ἀγγάστρουσις μὶ τὰ λόγια σ' Ἡπ. (Ζαγόρ.) Στερελλ. (Αἰ-
τωλ. κ.ά.) Τοὺν ἀγγάστρουσιν ἢ μάννα τ' κὶ κόντιψιν νὰ σκουτώσ' τὴ γ' ναῖκα τ' Μακεδ. (Βογατσ. κ.ά.) Ποιὸς διά-
ολος σ' ἀγγάστρουσι κὶ κᾶν'ς ἔτσ'; αὐτόθ. Ἐγάστρωσε με! (μὲ ἔσκασε!) Πόντ. (Οἶν. κ.ά.) || Παροιμ. φρ. Καὶ δεσπότη ἡγαστρώνει αὐτός! (ἐπὶ τερατολόγου ἢ ἰσχυρογνώμονος) σύνθηθ. Κὶ παππᾶ ἀγγαστρών'! (συνών. τῇ προηγ.) Μακεδ. (Σέρρ. κ.ά.)

Β) Παθ. 1) Ἐπὶ γυναικῶν καὶ θηλέων ζῶων, καθίσταμαι ἐγκυος, συλλαμβάνω ἐν γαστρὶ, κυοφορῶ κοιν. καὶ Καππ. (Ἀνακ. Ἀραβάν. Γούρτον. Σίλ. Τελμ.) Πόντ. (Ἱμερ. Ἱνέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὀφ. Σινώπ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. (Χαβουτσ.): Ὅσο βυζαίνονται οἱ γυναῖκες, δὲ

'γγαστρώνονται κοιν. Τώρα 'γγαστρώνουντι προτου νά παντριοῦν. Εἶμι προκουμμέρις! κοιν. βορ. ιδιωμ. "Εναι 'γγαστρουμένη ἡ γυναῖκα μου καὶ κοδεύει νά γεννήσῃ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Εἶναι τριῶν μηνῶν ἀγγαστρωμένη Πελοπν. (Ἑρμιόν.) Μὲ φαίνεται πού εἰμ' ἀγγαστρωμέν' Προπ. (Μαρμαρ.) 'Αγγαστρώθηκε ἡ κόρη του Πάτμ. 'Αγγαστρώχην τσ' ἡ βασίλισσα, ἀγγαστρώχην τσ' ἡ φοράα (ἐκ παραμυθ.) Κύπρ. 'Σ τσι δεκαπέδε χρόνους ἀπὸ τὸ γάμο τση γαστρώθηκε 'ΑΚρήτ. Εἶναι χλομή 'ιατὶ εἶναι γαστρωμένη Νάξ. (Γλυναῖδ.) Τὸ χτήνον ἐμουν ἐγαστρώθεν (χτήνον= ἀγέλας) Πόντ. (Σταυρ. Χαλδ. κ.ά.) Τ' αἰγίδ' γαστρωμένον ἐν' αὐτόθ. 'Α γουναῖκα σ' 'γγαστρωμένα 'ρι (ἡ γυναῖκα του εἶναι ἔγκυος) Τσακων. (Χαβουτσ.) Ναῖκα καστρωμένο 'ναι Καππ. ('Ανακ.) || Παροιμ. 'Αγγαστρώθ'κι τοῦ νινὶ κὶ ποιὸς νά πῇ τ' ἀρνίθια ξοῦ (νινί=ἡ νεαρά νύμφη· ἐπὶ τῶν ἀρνούμενων ἀσήμαντον ἐργασίαν δι' ἀσήμαντον λόγον, τὸν ὁποῖον μεγαλοποιοῦν) Θεσσ. (Τύρναβ.) 'Απ' ἀντραπῇ κὶ ἀγγαστρωθῇ, πικρὸν ἀγγάστριν ἔχει (διὰ τὴν σημ. ἰδ. ἀγγάστριν 1) Κύπρ. 'Εγαστρώθεν ἀτο καὶ νά γεννᾷ το' κὶ πορεῖ (τὸ 'γγαστρώθηκε καὶ δὲν μπορεῖ νά τὸ γεννήσῃ· ἐπὶ ὑποθέσεως χρονιζούσης ὑπὲρ τὸ δέον δι' ἀμέλειαν ἢ ἀνικανότητα τοῦ ἀναλαβόντος αὐτὴν) Πόντ. (Οἶν. κ.ά.) 'Απ' ἀτὸν κορώνα 'κὶ γαστροῦται (ἀπ' αὐτὸν κουρούνα δὲν ἐγγαστρώνεται· ἐπὶ λίαν φιλαργύρου) Πόντ. (Κερ. "Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) || Γνωμ. Νά παντριοῦν, νά 'γγαστρουθῇ, νά ἰδοῦ τὴ βρουκουπῇ σ' (εἰς τὰς δυσκολίας τῆς ἐγγάμου ζωῆς δοκιμάζεται ἡ ἀξία τῆς γυναίκος) Στερελλ. (Φθιώτ. κ.ά.) || Αἰνίγμ. 'Αδακᾶ γαστροῦται κὶ ἀκεῖ πέραν πάει γεννᾷ (τὸ πυροβόλον ὄπλον) Πόντ. ("Οφ. Τραπ. κ.ά.) || "Ασμ.

'Σ τὸ παραθύρι κάθεται, τοὺς μῆνες λογαριάζει·
τί μῆνα ἀγγαστρώθηκε, τί μῆνα θὰ γεννᾷ

Ψαρ.

'Εμένα ἡ μητέρα μου, ὄντας ἐστεφανώθη,
ἦτανε δώδεκα χρονῶ· 'ς τὰ δεκατριὰ 'γγαστρώθη
Μῆλ.

'Ανοίχτε μου τῆς δόλιας καὶ τῆς ἀρφανῆς,
γιατ' εἰμαι 'γγαστρωμένη καὶ 'ς τὸ μῆνα μου
Πελοπν. (Γορτυν.)

Μιά κόρη κά'ταν 'ς τὰ ψηλά, ἦταν κὶ ἀγγαστρωμένη
καὶ κά'ταν καὶ λογάριζε τοὺς μῆνες ἡ καημένη
Θράκ. (Αἶν.) Μετοχ. ἡ ἔγκυος, ἡ κυοφοροῦσα (ἐπὶ γυναικῶν καὶ θηλέων ζώων) κοιν. καὶ Καλαβρ. (Καρδ.) Καππ. ('Ανακ. 'Αραβάν. Γούρτον. Σιλ. Τελμ.) Πόντ. ('Ιμερ. 'Ινέπ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. "Οφ. Σταυρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. (Χαβουτσ.): Κάνει σὰ 'γγαστρωμένη· ὅ,τι τῆς μυρίσῃ, τὸ θέλει ἀμέσως κοιν. Μὴ σ' ἀκούθ' κανιὰ 'γγαστρωμέν' κὶ 'πουρρίξ' κοιν. βορ. ιδιωμ. Γυναῖκα γαστρωμένη Κρήτ. Πελοπν. (Καρδαμ. Λεῦκτρ. κ.ά.) Κάττα γαστρωμέντσα Πόντ. ("Οφ. Τραπ. κ.ά.) Αἶγα 'γγαστρουμένη Καλαβρ. (Καρδ.) Τηναρὶ ἂ 'γγαστρωμένα μεγάλα φούκα 'ν' ἔχα (ἐκείνη ἡ ἔγκυος ἔχει μεγάλη κοιλιά) Τσακων. (Χαβουτσ.) Ναῖκα καστρωμένο Καππ. ('Ανακ. 'Αραβάν.) || Φρ. Κίνησε 'γγαστρωμένη (εὐρίσκεται εἰς τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἐγκυμοσύνης) σύνθηθ. "Ονδὶς κί'ν'σα 'γγαστρουμέν' 'ς τοῦ Μῆτρου μ', ἔχασα τοὺν ἄντρα μ' Εὐβ. ("Ακρ. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) Δὲν πέρασι κινὸς κὶ κί'ν'σι ἀγγαστρουμέν' ἡ βασίλ'ισσα (ἐκ παραμυθ.) Μακεδ. (Κοζ. κ.ά.) || Παροιμ. φρ. Καιρὸς γιὰ 'γγαστρωμένες (ἐπὶ νηνεμίας) "Ηπ. κ.ά. Τσῆ ἀγγαστρωμένης τὸ 'ρθοῦν εἶναι πάντα ἀνοιχτὸ (ἐπὶ τῆς ὀξύτητος καὶ τῆς ιδιοτροπίας, ἣν παρουσιάζει ἡ ὁσφρησις τῆς ἐγκύου) Θήρ. Κάνει σὰ 'γγαστρουμένος (ἐπὶ τοῦ ἔχοντος παραλόγους ὁρέξεις) Πελοπν. (Μάν.) κ.ά.

|| Παροιμ. "Ολα τοῦ γάμου δύσκολα κ' ἡ νύφη 'γγαστρωμένη (ἐπὶ συρροῆς ἀντιξοοτήτων) κοιν. Οὐλα τοῦ γάμου ἀνάποδα κ' ἡ νύφ' ἀγγαστρουμέν' (συνών. τῇ προηγ.) "Ηπ. Θεσσ. κ.ά. Νιτράπου, νιτράπου ἡ κόρη μας, βρέθηκε 'γγαστρωμένη (ἐπὶ τῶν δυσαρέστων συνεπειῶν τῆς ὑπερβολικῆς ἀνεκτικότητος) Πελοπν. ("Ηλ. κ.ά.) || Αἰνίγμ. Γουρουνίτσα 'γγαστρωμένη σὲ σπηλίτσα πάει καὶ μπαίνει (τὸ κουτάλι τοῦ φαγητοῦ) Πελοπν. (Κοπανάκ.) Ζαχαρούλα ἀγγαστρουμέν' πιά'ν' τοῦ δοῖχου τὸ' ἀγβαί'ν' (ὁ χορτάτος κοριός) Λέσβ. || "Ασμ.

"Ε! γυναῖκες παδρεμένες, λιγερεὲς κὶ ἀγγαστρωμένες,
τ' εἰγδετε κ' ἐγελάσετε καὶ τόσο ἐθαυμάσετε;

Κεφαλλ.

"Εχει χιλιάδες πρόβατα κὶ σκύλλα 'γγαστρουμένη·
ἔχει κ' ἓνα παλιάλουνου κὶ 'κεῖνου ψουριασμένον
Θράκ. (Σουφλ.)

Ποιὸς εἶδε ψύλλο 'ς τὸ βουνὸ σανίδια φορτωμένο;
ποιὸς εἶδε θηλυκὸ παππᾶ καὶ διάκο 'γγαστρωμένο;
Αἶγιν.

Ποιὸς εἶδε θηλυκὸ παππᾶ κὶ διάκο ἀγγαστρουμένον;
ποιὸς εἶδε κὶ τοῦ 'γούμενου τριόν 'μιροῦ λιχῶνα;
"Ηπ. ('Ιωάνν. κ.ά.)

Πκοιὸς εἶδεμ-πκοιὸς τὸ μαρτυρᾷ παππᾶν ἀγγαστρωμένον;
καλόηρογ-κατάβαρον τζαὶ χότζαγ-γεννημένον;

Κύπρ. 2) Συνεκδ. α) 'Ερεθίζομαι, διεγείρομαι καθ' ὑπερβολὴν κατὰ τινος (ἐκ τῶν διαβολῶν ἢ ψευδολογιῶν τρίτου) Μακεδ. (Σισάν. κ.ά.): Δὲν ἀγγαστρώνουντι μόνο οἱ ῥ' ναῖ-κὶς, ἀγγαστρώνουντι κ' οἱ ἄντρες Σισάν. β) 'Υποφέρω, φέρω τὸ βάρος χρονίου νοσήματος ἢ ἀσιγᾶστου θλίψεως Κύπρ.: Μαράζιν ἀγγαστρώθηκα πκιόν. 3) Μεταφ. α) 'Επὶ δημητριακῶν καὶ φυτῶν ἐν γένει, εὐρίσκομαι εἰς τὸ πρὸ τῆς ἀνθοφορίας στάδιον, ὅτε οἱ κάλυκες παρουσιάζονται ἐμφανῶς διωγκωμένοι, ἢ εἰς τὸ πρὸ τῆς βλαστήσεως στάδιον, ὅτε οἱ ὀφθαλμοὶ ἐμφανίζονται διωγκωμένοι πολλαχ.: 'Εγγαστρώθηκε τὸ στάρι μου μιὰ χαρὰ (δηλ. εἶναι ἔτοιμον νά ξεσταχυάσῃ) Ζάκ. (Κερ.) Δὲ 'γγαστρώθ'καν 'κόμα τὰ σπαρτά, τὰ πέθαρι αὐτεῖν' ἡ ξέρα Εὐβ. ("Ακρ. κ.ά.) Τὸ στάρι κοντεῖ νά 'γγαστρωθῇ Πελοπν. (Αἰγιάλ. κ.ά.) Εἶναι γαστρωμένα τὰ γεννήματα, σὲ κἀναδυὸ 'βδομάδες θὰ ξεσταχυάσουν Πελοπν. (Καρδαμ. Λεῦκτρ. Σαηδόν. κ.ά.) Οἱ ἐλῖες εἶναι γαστρωμένες (θὰ ἀνθίσουν δηλ. ἐντὸς ὀλίγου) αὐτόθ. Τώρα 'γγαστρώγῃ τοῦ στάρ' Τένεδ. Εὐτὸ τὸ κλαδὶ εἶναι 'γγαστρωμένο ἀπὸ τὴ μάσσα δου καὶ θὰ κάμη λουλούδια Νάξ. (Γαλανᾶδ.) "Αν εἶναι γαστρωμένο τὸ κλήμα, θὰ κάμη σταφύλια Νάξ. (Γλυναῖδ.) Τ' ἀμπέλια εἶναι 'γγαστρωμένα Θράκ. (Μυριόφ.) 'Αγγαστρωθήκαν γλήγορα οἱ κινάρες μου (πρόκειται δηλ. ν' ἀνοίξουν ἐντὸς ὀλίγου) Κύπρ. β) 'Επὶ τοίχων, παρουσιάζω διόγκωσιν ἐκ χαλαρώσεως τῶν οἰκοδομικῶν ὑλικῶν, εἰμαι ἐτοιμόρροπος πολλαχ.: 'Ο τοῖχος τοῦ σπιτιοῦ μας εἶναι 'γγαστρωμένος καὶ θὰ πέσῃ καμμιά ὥρα Πελοπν. (Γαργαλ. κ.ά.) 'Ο τοῖχος εἶναι 'γγαστρουμένος, θὰ χαλάσῃ ἅμα πατήσης ἀπάνου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) 'Ο τοῖχος εἶναι 'γγαστρωμένος, πρόσεξε νά μὴμ βέσῃ Ρόδ. Σίφν. κ.ά. Οὐ ἓνας τοίχους τ' σπιτιοῦ 'γγαστρώθ'κι πουλὺ κὶ δὲ μ' ἀρέθ' Εὐβ. ("Ακρ. Ψαχν. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) Αὐτὸς οὐ τοίχους ἀγγαστρώθ'κιν κὶ δὲν ξέρου πότι θὰ γινηθ' Μακεδ. (Βογατσ. κ.ά.) Τὸ σπῖτι ἔχει φόον, γιατ' εἶναι οἱ τοῖχοι του ἀγγαστρωμένοι Κύπρ. γ) 'Επὶ καιροῦ, φέρω σύννεφα πλήρη βροχῆς, προοιωνίζομαι βροχὴν Μύκ. κ.ά.: 'Ο τσαιρὸς εἶναι 'γγαστρωμένος· θὰ βρέξῃ Μύκ.

Γ) Μέσ. 1) Κυοφοροῦμαι, ἐγκυμονοῦμαι Θήρ. Κύπρ. Πόντ.

(Ἰνέπ.): Παροιμ. Τὸ κρῖμαν ἀγγαστρώνεται, μετὰ καιρὸ γεννεῖται (τὸ ἐγκλημα ἢ ἄλλη κακὴ πράξις ἐγκυμονεῖται πρὸ τῆς ἐκτελέσεως) Θήρ. Τὸ κρῖμα ἀγγαστρώνεται τὸ μὲ τῶν γέννηται (ὁμοίᾳ τῇ προηγ.) Κύπρ. || Ἰνιγμ. 'Σ σὸ βουνὸ ἀγγαστρώθηκα, 'ς σὸ βουνὸ ἐγεννήθηκα | μαῦρος Ἀράτης γένηκα, 'ς σὴν θάλασσαν κατέβηκα (τὸ ξύλινον σκάφος) Πόντ. (Ἰνέπ.) 2) 'Επὶ οὐλῶν νηπίου, ἐξοδαίνομαι, πρήσκομαι Κύπρ.: 'Αγγαστρώθηκαν τὰ οὐλῶν τοῦ κ' ἐν' νὰ βγάλῃ δόγκια. 3) 'Ορέγομαι, ἐπιθυμῶ πολὺ καὶ διαρκῶς τι (φαγητόν, κλπ.) Κύπρ.: 'Αγγαστρώθηκα τοῦ ἡ καρκιά μου τὸ ρέσιν (ρέσιν=γαμήλιον φαγητόν ἐκ γόνδρων σίτου καὶ κρέατος ἢ γάλακτος). 'Η μετοχ. καὶ ὡς παρων. (ἐπὶ λίαν προγαστορος) Ἀθῆν. Κεφαλλ. Κρήτ. (Βικάν.) κ.ά. καὶ ὡς τοπων. Κύπρ. Στερελλ. (Παρνασσ.)

γδαρίμι τό, ἀμάρτ. γδαρίμ' Μακεδ.

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ οἶονει συνών. θρασίμι, ψοφίμι, ἂ ἰδ.

Γδάρμα 2, ὁ ἰδ.

γδάρμα τό, Θράκ. ('Αδριανούπ. Αἰν. κ.ά.) Κρήτ. Μύκ. Σύμ. — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. Βλαστ. Δημητρ. γδάρμαν Κύπρ. χτάρμαν Κύπρ. ἔγδαρμα(ν) Πόντ. (Οἶν. Σούρμ.) ἔγδαρμαν Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.) ντεῖρμα Τσακων. (Πραστ.)

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. ἔγδαρμα τοῦ ρ. γδέρνω, παρ' ὁ καὶ ἐγδέρω καὶ χτέρω καὶ ντεῖρω. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) **Γδάρσιμο 1**, ὁ ἰδ. ἐνθ' ἀν.: Θέλει γδάρμα τ' ἀρνὶ Μύκ. 'Εκρεμάσανε τὸ χοῖρο κι ἀρχίξανε τὸ γδάρμα Κρήτ. Τσι ντεῖρμα 'ν' ἔγκι! ὄλιον ἀραίλε 'ν' ἐμποίτσενε τὸ τομάξι (τί γδάρσιμο εἶν' αὐτό! ὄλο τρῦπες τὸ ἔκαμε τὸ τομάρι) Τσακων. (Πραστ.) Συνών. ἰδ. ἐν λ. γδάρσιμο 1. 2) 'Επὶ ἀρᾶς πρὸς κτήνη, τὸ οἶονει ἄξιον νὰ ἐκδαρῇ Θράκ. ('Αδριανούπ. Αἰν.) Συνών. γδαρίμι, γδαρμός 3.

γδαρμάτι τό, βλ. δερμάτι.

γδαρματιά ἡ, Κρήτ. γδαρμαθιά Κρήτ. Μῆλ.

'Εκ τοῦ οὖσ. γδάρμα.

1) **Γδάρσιμο 1**, ὁ ἰδ. Μῆλ. 2) **Γδάρσιμο 3**, ὁ ἰδ. Κρήτ.: 'Ησυρέ δου μιὰ γδαρματιά!

γδαρμός ὁ, Λήμν. Μύκ. Νάξ. ('Απύρανθ. κ.ά.) χταρμός Κύπρ.

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω, παρ' ὁ καὶ χτέρω.

1) **Γδάρσιμο 1**, ὁ ἰδ. ἐνθ' ἀν.: Τόσην ὥρα γδέρνω τὸ σφαχτὸ καὶ γδαρμὸ δὲν ἔχει Μύκ. 'Σ τὸ γδαρμὸ πού θὰ τὸ γδάρῃς τὸ κριάς, νὰ μοῦ μηνύσης νὰ 'ρθω Νάξ. ('Απύρανθ.)

2) **Γδάρσιμο 2**, ὁ ἰδ. Μύκ. Νάξ. ('Απύρανθ.): "Ω! γδαρμὸ πού μοῦ 'καμεν ὁ κακοθάνατος! 'Απύρανθ. "Ω! ἕνας γδαρμὸς κ' ἕνα χάλι ἢ μούρη σου! αὐτόθ. Παναγιά! 'δὲ γδαρμὸς τῶ βαπονσιῶ σὲ τοῦτα τὰ γρεμνά! Μύκ. 3) **Γδάρμα 2**, ὁ ἰδ. Λήμν.: Π' νὰ σ' δώξ' οὐ γδαρμός! (ἀρὰ πρὸς κτήνος).

γδαρσιὰ ἡ, Πελοπν. ('Ανδρίτσ. Γαργαλ. κ.ά.) — Λεξ. Βλαστ. 354.

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -σιὰ.

Γδάρσιμο 2, ὁ ἰδ. ἐνθ' ἀν.: Κοίτα τί γδαρσιὰς ἔχ' ἡ μούρη σου! Γαργαλ. 'Ηρθε τὸ παιδί μὲ δυὸ γδαρσιὰς 'ς τὸ χέρι του Ἀνδρίτσ.

γδάρσιμο τό, σύνθηθ. γδάρσιμο(ν) Πόντ. (Οἶν. Σούρμ.) γδάρσιμο Πόντ. (Κερασ. 'Οφ. Τραπ.) — Λεξ. Περίδ. Βυζ.

Μπριγκ. χτάρσιμο Πόντ. γδάρδ' μου σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. ἐγδέρσιμο Πόντ. (Σάντ. Χαλδ.) γδέρσιμο Πόντ. (Σταυρ.)

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω, παρ' ὁ καὶ ἐγδέρω καὶ χτέρω, καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -σιμο. 'Ο τύπ. (ἐ)γδέρσιμο ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ ἐνεστώτος.

1) 'Η πράξις τοῦ ἐκδέρειν, ἡ τελεία ἀφαίρεσις τοῦ δέρματος σφαγίων σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἶν. 'Οφ. Σάντ. Σούρμ. Σταυρ. Χαλδ.): Δὲν εἶναι εὐκόλῃ δουλειὰ τὸ γδάρσιμο σύνθηθ. Τό 'σφαξα τὸ ἀρνὶ καὶ τώρα θέλει γδάρσιμο Εὐβ. (Βρύσ. Κουρ. κ.ά.) 'Ηπ. (Χιμάρ. κ.ά.) Δύσκολῃ δουλειὰ εἶ' δὲ γδάρσιμο δὲ βορεῖ νὰ τῇ γάνῃ ὁ καθαεὶς Νάξ. ('Απύρανθ.) Γδάρδ' μου εἶν' αὐτὸ πού 'καρῖς; Τό 'κουφῖς τοῦ τουμάρ' σὶ δέκα μιρῖες πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. Τοῦ γδάρδ' μου θέλ' τέχ' Εὐβ. ('Ακρ. Ψαχν. κ.ά.) Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) Πολλὰ ζόρι δουλειὰ ἐν' τὸ γδάρσιμο Πόντ. (Οἶν. Σούρμ.) Συνών. γδάρμα 1, γδαρματιά 1, γδαρμός 1. 2) 'Η ἀφαίρεσις ἐπιπολῆς τμήματος τοῦ δέρματος ἀνθρώπων ἢ ζώων ἢ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας δερματίνων ἀντικειμένων, προκαλουμένη (συμπτωματικῶς ἢ καὶ σκοπίμως) διὰ τινος αἰχμηροῦ ἀντικειμένου σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Οἶν. Σούρμ. κ.ά.): "Επεσε κ' ἔκαμε ἕνα μεγάλο γδάρσιμο 'ς τὸ γόνατο σύνθηθ. Πιάστ' κι μὴ τ' συνῇ φάδα τ'ς κ' ἔκαμαν τὰ μοῦτρα τ'ς οὐλοῦ γδαρσίματα πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. "Εχει ἕνα μεγάλο γδάρσιμο 'ς τὸ χέρι Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Εἶδα γδάρσιμο τῶ βοδαριῶ εἶν' εὐτό; Νάξ. ('Απύρανθ.) "Αδκεμο γδάρσιμο ἐγδάρτεν τὸ χέρι μου Πόντ. (Οἶν. Σούρμ.) Τί σοί γδάρσ' μου εἶν' αὐτὸ 'ς τὰ πονδάρια σ'; Σὶ παλιούρια σὶ ἔλῃσαν; Εὐβ. ('Ακρ. κ.ά.) Σκόνταψ' τοῦ μ' λάρι μ' κ' ἔκαρι βαθειὰ γδαρσίματα 'ς τὰ μπρουστ' νὰ πονδάρια τ', π' δὲν ξέρου πότι θὰ γιαιτριφτοῦν αὐτόθ. "Ολο γδαρσίματα τὰ 'χει κάμει τὰ παπούτσια του Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Σκόνταψα σὶ 'νιὰ πέτρα κι μοῦ 'καρι ἕνα γδάρδ' μου 'ς τοῦ παπούτ' π' δὲ γιαιτρεύει Εὐβ. ('Ακρ.) Κ' βάλαγα πέτρεις αὐτὲς τ'ς μέρες κ' ἔγρι τοῦ σαμάρ' τ' γαιδουριῶ οὐλοῦ γδαρσίματα αὐτόθ. Συνών. γδαρμός 2, γδαρσιὰ, γδαρταριὰ 2. 3) Μεταφ., ἡ σημαντικὴ καὶ ὀδυνηρὰ χρηματικὴ ζημία ἣν ὑφίσταται τις ἐξ ἀδικίας ἢ ἰδίας ἀπερισκεψίας σύνθηθ.: Μοῦ 'κανε τέτριο γδάρσιμο, πού δὲ θὰ ξαναπατήσω 'ς τὸ μαγαζί του σύνθηθ. Μ' τραῦ' ξὶ ἕνα γδάρδ' μου οὐ μπακάλ'ς π' μὴ ξιουμάτ'σι Εὐβ. ('Ακρ. κ.ά.) "Εφαγα γδάρδ' μου 'ς τοῦ παζάρ' π' ἔνταν οὐλοῦ δ' κό μ'! Στερελλ. ('Αχυρ. κ.ά.)

γδαρταριὰ ἡ, 'Ηπ. (Πάπιγκ.) — Λεξ. Αἰν. γδαρτα'ρ'ὰ Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γδαρτὸς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αριὰ.

1) 'Ο τόπος ἐνθα ἐγινεν ἡ ἐκδορὰ σφαγίου ἢ σφαγίων καὶ ὅπου διακρίνονται σαφῶς τὰ ἔχνη τῆς πράξεως 'Ηπ. (Πάπιγκ.) — Λεξ. Αἰν. 2) **Γδάρσιμο 2**, ὁ ἰδ. Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): "Ολο γδαρτα'ρ'ὰς εἶναι τὸ χέρι του || Φρ. Τὸν ἔκαμε γδαρτα'ρ'ὰ (ἐπὶ τοῦ παρουσιάζοντος πολλαὶς ἐκδορὰς εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ σώματος κατόπιν συμπλοκῆς).

γδάρτης ὁ, σύνθηθ. γδάρτ'ς σύνθηθ. βορ. ἰδιωμ. γτάρτης Κύπρ.

'Εκ τοῦ θέμ. τοῦ ἀορ. τοῦ ρ. γδέρνω. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) 'Ο κατ' ἐπάγγελμα ἐκδορεὺς σφαγίων ἢ καὶ οἰοσδήποτε κατὰ περίστασιν ἢ κατὰ σύμπτωσιν ἐκδέρων σφάγιον σύνθηθ.: Εἶναι γδάρτης 'ς τὰ σφαγεῖα Ἀθῆν. κ.ά. Καλά, τοῦ σφάξαμι ποῖός θὰ κά'ν' τοῦ γδάρτ' τώρα; πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. 'Ο Μανόλης σφάζει καὶ κάνει καὶ τὸ γδάρτη Κρήτ. κ.ά. 2) Μεταφ., ὁ προξενῶν ὀδυνηρὰν χρηματικὴν ζημίαν εἰς βάρους τινός, ὁ αἰσχροκερδής, ὁ τοκογλύφος, κττ. σύνθηθ.: 'Ο

